

Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker

Agenda voor de vergadering van de leden van het College van Bijstand en Advies op dinsdag 23 april 2019 om 19.30 uur in de Ontmoetingszaal van de Ontmoetingskerk, Varviksingel 139, 7512 EK Enschede.

1. Opening en mededelingen.
2. Notulen van de vergadering op 24 april 2018.
3. Samenstelling van het bestuur.
4. Bespreking secretariaatsverslag.
5. Bespreking verslagen van de commissies.
6. Bespreking van het financieel jaarverslag.
 - a. Resultatenrekening 2018;
 - b. Balans per 1 januari 2019;
 - c. Verslag van de kascommissie.
7. Bespreking begroting 2019.
8. Benoeming lid kascommissie.
9. Rondvraag en sluiting.

Na de pauze zal de film over het bombardement op 22 februari 1944 op de wijk Veldkamp-Horstlanden worden vertoond.

Notulen van de vergadering van de leden van het College van Bijstand en Advies op dinsdag 24-04-2018 in de Ontmoetingskerk, Varviksingel Enschede.

Volgens de presentielijst waren er 98 contribuanten aanwezig (inclusief bestuur).

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter van de SHSEL, Dick Buursink, verklaart de bijeenkomst van contribuanten voor geopend. Tijdens deze vergadering treden zij op als leden van het College van Bijstand en Advies voor het bestuur ex art. 5 van de statuten.

Ondanks het foutje op de uitnodiging (dinsdag 24 april 2017) is de voorzitter blij met de grote opkomst en heet iedereen dan ook van harte welkom. In eerste plaats natuurlijk de contribuanten maar ook de stadsdichteres Margôt Veldhuizen die ons vanavond zal verblijden met 2 gedichten; een ter gelegenheid van ons gouden jubileum en een over het Boerenkerkhof. Verder verwelkomt hij in het bijzonder de genomineerden voor de SHSEL-erfgoedprijs en Jan van de Geest die na de jaarvergadering een film over de rivier de Regge zal laten zien.

Vanwege het volle schema houdt Dick een korte inleiding. Wel brengt hij het 50-jarig bestaan van de Historische Sociëteit met alle activiteiten die dit jaar worden uitgevoerd onder de aandacht.

2. Notulen van de ledenvergadering op 21 april 2017.

N.a.v. de notulen worden enkele vragen gesteld.

a. ad 4a In hoeverre is de burgemeester betrokken bij de SHSEL.

Zoals in de notulen al vermeld, is de burgemeester geïnteresseerd in de geschiedenis van Enschede. Er is zelfs een nieuwe stichting opgericht: Stichting Het Verhaal van Enschede waarin naast de burgemeester Dick zitting heeft en als doel heeft (zoals het bij de KvK is vastgelegd): In het algemeen en cultureel belang, het zichtbaar maken en houden van personen, gebeurtenissen, locaties en verhalen die van historische betekenis zijn voor de stad en dorpen van de gemeente Enschede en zicht geven op en bijdragen aan haar identiteit.

Daarnaast is de burgemeester ook contribuant geworden.

b. ad Secretariaatsverslag 2017.

De vraag wordt gesteld of de 114 uitgeschreven contribuanten persoonlijk zijn benaderd.

Deze contribuanten zijn niet persoonlijk benaderd, wel hebben zij persoonlijk een herinnering gekregen dat ze nog niet betaald hebben. Het blijft een zorg voor en heeft ook de volle aandacht van het bestuur om zoveel mogelijk contribuanten te behouden.

Met dank aan secretaris Gerard Hemelt worden de notulen zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Samenstelling van het bestuur.

Tijdens dit verslagjaar heeft het bestuur een opvolger van Peter Janssen als penningmeester kunnen vinden. Anneke Grimberg, die de ledenadministratie al verzorgt, wil daarnaast ook het penningmeesterschap op zich nemen. Nadat zij zichzelf kort presenteert, wordt zij met algemene stemmen en onder applaus tot nieuwe penningmeester benoemd. De voorzitter bedankt Peter voor zijn bewezen diensten en wenst Anneke veel plezier als bestuurslid.

4. Bespreking secretariaatsverslag.

Dit is een van de kortste agendapunten: er zijn geen op- en/of aanmerkingen.

5. Bespreking verslagen van de commissies.

De commissieverslagen worden zonder inhoudelijke opmerkingen vanuit de vergadering goedgekeurd.

Om persoonlijke redenen heeft de voorzitter van de *Binnenstadscommissie* afscheid genomen. Er is nog geen opvolger aangesteld.

Voor de *Boerderijencommissie* geldt nog steeds dat er een tekort is aan schrijvers(talent) voor een nieuw boek. Wel is de commissie druk bezig met het 4^e boek waarin zo'n 124 boerderijen beschreven

worden.

De *Documentatiegroep* beheert een kleine 500 boeken over Enschede en heeft ongeveer 700 mappen met daarin een veelvoud van onderwerpen over Enschede. De bedoeling is dat alle informatie t.z.t. op de website ter beschikking komt.

De *Fotoverhalencommissie* haalt het succes van de tentoonstelling over het Hogeland aan. Ruim 2000 bezoekers en het ligt in de bedoeling de tentoonstelling nog een keer te herhalen. De commissie is momenteel druk bezig de tentoonstelling uit te werken tot een boek.

De *Historische Kring Glanerbrug* is na het succes van het oorlogsboek bezig met het in beeld brengen van de Glanerbrugse horeca/cafés. Dit alles moet leiden tot een nieuw boek.

Voor dit speciale jaar voor de Historische Sociëteit is er een *Jubileumcommissie* in het leven geroepen. De eerste resultaten – oude plattegrond van Enschede uit 1907 en de wijkpresentatie op Pathmos – zijn met veel enthousiasme ontvangen.

De *Loakstenen- en begraafplaatsencommissie* zal in dit jubileumjaar samen met de Duitse zustervereniging een rijksgrenspaal terugzetten. In samenwerking met ADT (Area Development Twente) zullen op het vliegveld informatietegels worden geplaatst. Ook is de commissie bezig met de heruitgave van 3-tal wandel- en fietsroutes.

De *Monumentencommissie* heeft zich het afgelopen jaar erg ingespannen voor de SHSEL-erfgoedprijs. Het resultaat zien we vanavond nog. Naast deze prijs hebben vele onderwerpen, waaronder de herbestemming van kerken, MST-Ariënsplein en BATO-complex de volle aandacht. De voorzitter van de *Promotiecommissie* maakt iedereen nog eens goed duidelijk dat zij het gezicht vormen van de Sociëteit met de buitenwereld. (Als enige woordvoerder van de commissies krijgt hij applaus vanuit de zaal.) In september wordt door de commissie weer een boekenmarkt gehouden. Als men hiervoor nog boeken wil schenken, dan houdt de commissie zich aanbevolen. *'n Sliepsteen* heeft afscheid genomen van de opmaker en van de drukker. Met de komst van de nieuwe opmaker en de nieuwe drukker is het blad ook aangepast. Dikker en volledig in kleur. Naast de vele positieve reacties worden er nog een aantal kleine aanpassingen gedaan, waaronder minder glans, andere steunkleur en betere vermelding van de auteurs.

Over de *Website* is dit jaar te melden dat zij is uitgebreid met het item (button) Jubileumjaar. Alle activiteiten rondom het 50-jarig jubileum zijn hier terug te vinden.

6. Bespreking van het financieel jaarverslag.

Naar aanleiding van de Resultaatrekening 2017 en de Balans per 1 januari 2018 geeft Peter voor de laatste keer als penningmeester hier enige toelichting op. Tevens beantwoordt hij enkele vragen uit de zaal met name v.w.b. de ICT-kosten. Dat hiervoor meer begroot is dan uitgegeven, ligt voornamelijk in het feit dat de Sociëteit graag meer aandacht wil geven aan de sociale media maar dat het ons aan menskracht ontbreekt. Na bevredigde antwoorden worden de Resultaatrekening 2017 en de Balans per 1 januari 2018 vastgesteld.

De vergadering neemt kennis van de goedgekeurde verklaring van de Kascommissie. De penningmeester (en daarmee impliciet ook de overige bestuursleden) worden onder applaus gedechargeerd voor het in het verslagjaar gevoerde financieel beleid.

7. Bespreking begroting 2018.

De begroting voor het verenigingsjaar 2018 wordt – na enige toelichting – goedgekeurd.

8. Benoeming lid kascommissie.

Leden van de Kascommissie worden voor 2 jaar benoemd.

Het lid Piet de Wit treedt af en wordt opgevolgd door Jan Carels.

9. Rondvraag en sluiting.

Uit de vergadering komen een aantal vragen.

a. Weet iemand de status van de Schikgodinnen, het beeld van het Van Heekcomplex aan de Lage Bothofstraat?

De voorzitter van de fotoverhalencommissie weet te melden dat zij als een geheel worden teruggeplaatst in de nieuwbouw en dat het beeld momenteel bij een restaurateur in Winterswijk ligt.

- b. In de CF Klarstraat zijn enkele Stolpersteine verdwenen. Weet de Sociëteit hier iets van af. Dit is ons onbekend. Dick belooft de vraagsteller na de vergadering hierop terug te komen.
- c. Op 11 november 1918 kwam er officieel een eind aan de Eerste Wereldoorlog. Dit jaar precies 100 jaar geleden. In november zal de heer Jan Jansen samen met de openbare bibliotheek hier een tentoonstelling aan wijden. Wellicht kan de Sociëteit hieraan meewerken.

Dick Buursink sluit om 20.00 uur vervolgens de vergadering van het College van Bijstand en Advies.

Aansluitend op de vergadering draagt de stadsdichteres Margôt Veldhuizen haar gedicht voor dat ze geschreven heeft naar aanleiding van ons jubileum.

Historische Sociëteit Lonneker-Enschede

*Er was meer
er was meer in deze stad
dan de textiel.*

*Zij laat zien wat in deze stad
niet meer aanwezig is, gesloopt
door voormalig stadsbestuur
dat destijds vond dat men
in vaart der volkeren
niet achterblijven kon.*

*Plaatst grensstenen
langs sloot in bos of berm
waar in een ver verleden
de markengrenzen lagen.*

*Zij gaat voor het behoud
van het Enschedese erfgoed
dat dreigt te verdwijnen,
nu gemeente daarvoor nog
nauwelijks geld besteden wil.*

*Verhalen over de vorige eeuw
haalt zij niet van ver
maar heel dichtbij
er zijn er die beeldend
vertellen over hoe het vroeger
was in buurt en wijk
daar tonen zij in woord en beeld
de geschiedenis van onze stad.*

Vervolgens neemt de voorzitter van de Monumentencommissie Paul van Wijk de avond over voor de uitreiking van de SHSEL-erfgoedprijs. Hij stelt de 3 genomineerden voor, te weten:

1. De Gouden Bocht van Enschede, ensemble jugendstil panden, Ripperdastraat 17, 19, 21, 9-11 te Enschede. Een project van indiener Bijzonder Ontwikkelaar BijOnt bestaande uit Ard Pierik, Darinka Dieperink en Marga M.J. Brunninkhuis,
2. Trafohuis, gelegen aan de Blijdensteinlaan 85 te Enschede. Het gaat hier om een project (tevens indiener) van het bestuur van de Stichting Industrieel Erfgoed Enschede onder voorzitterschap van Johannes Jeuring,
3. Voordracht van SHSEL- lid de heer H. Van der Horst om de heer Visscher, vanwege vele verdiensten op het gebied van erfgoed.

Nadat Paul de prijswinnaar bekend heeft gemaakt: De Gouden Bocht krijgen alle drie de genomineerden nog de gelegenheid hun nominatie te verdedigen. Alle drie krijgen een uitgebreid juryrapport, een bos bloemen en een welverdiend applaus van de zaal.

Hierna draagt Margôt het gedicht van Het Boerenkerkhof voor:

Boerenkerkhof

*Hier fluiten vogels
fluistert wind
scharrelen merels
onder struiken.*

*Kinderstemmen springen
lening over het hek
langs boomstammen
naar zonnig blauw.*

*Vele kleuren groen
springen in het oog
vederlicht blad wiegt
zacht in voorjaarswind.*

*Het paard staat stevig
geworteld in de aarde
draagt zielen die hoog
steeds hoger gaan
met op haar staart
een vogel die stijgt en daalt
wanneer zij wil.*

*Zonlicht strijkt over namen
laat de schaduw verdwijnen
verwarmt het bestaan.*

(Het beeld 'De zielendraagster' uit 2004 in Het Boerenkerkhof is van Helga Kock am Brink.)

Na een korte pauze vertoont Jan van de Geest het eerste deel van zijn film over de rivier de Regge. De avond wordt rond 22.30 uur afgesloten.

Secretariaatsverslag 2018

Het bestuur van de SHSEL legt jaarlijks verantwoording af voor het gevoerde beleid in de vorm van het secretariaatsverslag en door middel van de financiële jaarstukken. De activiteiten van de verschillende werkgroepen worden verantwoord in een reeks eigen verslagen. Door de jaren heen is de bemoeienis van het bestuur met de werkgroepen in de praktijk beperkt gebleken. Het karakter van een vrijwilligersorganisatie brengt immers mee dat de verhoudingen tussen de verschillende onderdelen van de SHSEL niet strikt formeel kunnen worden gehanteerd. Zo worden de werkgroepverslagen door het bestuur niet goedgekeurd. Het neemt er slechts kennis van. De afspraak die vorig jaar is gemaakt om minimaal één gezamenlijk overleg te hebben met het bestuur en alle commissies tezamen heeft door de drukte van het jubileumjaar nog niet plaatsgevonden. De contribuanten van de SHSEL komen eenmaal per jaar in vergadering bijeen en vormen dan het statutaire 'permanent college van bijstand en advies' voor het bestuur. Het college bespreekt de jaarverslagen en de financiële overzichten en accordeert benoemingen van bestuursleden en leden van de kascommissie. In 2018 vond de vergadering plaats op 24 april.

Tijdens deze bijeenkomst worden er naar aanleiding van de verslagen een aantal vragen gesteld en opmerkingen geplaatst. Nadat alle vragen en opmerkingen naar tevredenheid zijn beantwoord worden alle verslagen goedgekeurd en het bestuur gedechargeerd.

De SHSEL telde per 1 januari 2019 2049 contribuanten. Dat zijn er 60 meer dan een jaar eerder. Waren er 231 nieuwe contribuanten, het aantal opzeggingen wegens overlijden bedroeg 36, om overige redenen 82. Helaas moesten 53 contribuanten door het bestuur als zodanig worden geschrapt wegens het niet betalen van de contributie.

Het bestuur kwam in het jubileumjaar 2018 tien maal bijeen. Peter Janssen draagt begin dit jaar het penningmeesterschap over aan Anneke Grimberg. Algemeen bestuurslid Ingrid Astrego verlaat in november het bestuur en de vacature is in dit jaar niet opgevuld. Ilse van Heerwaarden is de opvolgster van Ingrid als opmaakster van de Hoesbreef.

Dit jaar zijn er wederom vele activiteiten, waarvan de meeste in het teken van het jubileumjaar staan. Allereerst wordt een jubileumlogo gekozen. Dit wordt het huidige logo met wimpel 50 jaar. Daarnaast wordt een jubileumcommissie ingesteld waarin de secretaris zal deelnemen. Voor de verdere activiteiten in dit jubileumjaar verwijst ik naar het verslag van de jubileumcommissie.

De sociëteitsavonden zijn van locatie, inhoud en frequentie veranderd. Zij worden nu gegeven in de Ontmoetingskerk aan de Varvixsingel. De opkomst is veel groter en voor een veel breder publiek. Ook de waardering voor deze avonden is groter. Een van de doorgevoerde wijzigingen is dat een van de commissie een avond gaat presenteren.

Twee projecten die het gehele jaar de aandacht hebben zijn het project Hogeland en het buurtinitiatief Zuiderspoor. Zo spoedig het project Hogeland verloopt, zo stroef het buurtinitiatief. De verwachting is dat beide projecten in 2019 worden afgerond.

De SHSEL-erfgoedprijs is voor de eerste keer uitgereikt op de jaarvergadering van 24 april.

De sociëteit is ook dit jaar weer verblijdt met een groot aantal nieuwe oude (of oude nieuwe) boeken waaronder een orderboek van Tattersall & Holdsworth uit 1892 en een handgeschreven boek van J. Breukers: De nieuwe stad in het oude land.

Op 25-05-2018 is de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) van kracht geworden. Wij hebben een inventarisatie gemaakt van wat we aan gegevens hebben, waarvoor ze gebruikt worden en wie hierin inzage hebben. Voor de sociëteitsavonden en overige openbare bijeenkomsten moet voortaan vooraf toestemming gevraagd worden om foto's te maken en om deze te mogen publiceren. De volledige tekst is geplaatst op de website van de sociëteit.

Op aanraden van Manon Brummer is een Instagram account geopend. De historische sociëteit is nu op alle sociale media terug te vinden.

Daarnaast zijn er nog vele bijeenkomsten geweest zoals de herinrichting van het Ariënsplein, de problematiek rond het BATO-complex, onthulling van markestenen, plaatsing kunstwerken en samenwerken met andere verenigingen.

Gerard Hemelt

Binnenstadscommissie

Het jaar 2018 was voor onze commissie een enigszins tumultueus jaar. Na het afscheid van Henny Brager besloten helaas ook Hans Jansen en Jan Zwiggelaar uit de commissie te stappen. De Binnenstadcommissie bestaat nu uit 3 leden en zou graag zien dat wij weer op volle sterkte komen. Een oproep in de Hoesbreef voor 1 of 2 nieuwe leden heeft nog geen reactie opgeleverd.

Als project hebben we alle beelden (kunstwerken) die binnen het singelgebied in de openbare ruimte staan, gefotografeerd en deze in een Powerpresentatie gezet. Erg geschikt voor een sociëteitsavond maar we zoeken nog een kunstkenner die een toelichting bij de plaatjes kan geven.

Medio 2018 hebben we een project opgestart dat betrekking heeft op circa 20 personen die begraven liggen op het Boerenkerkhof. Wij proberen met name te achterhalen wat zij voor de stad Enschede betekend hebben en dat in zowel sociaal als in economisch, politiek en/of cultureel opzicht. Punt van discussie is nog op welke wijze wij het eindresultaat zullen presenteren. Natuurlijk willen wij bezien in hoeverre wij met andere commissies die iets van doen hebben met het Boerenkerkhof een samenwerking kunnen aangaan maar daarvoor vinden we het nog iets te vroeg.

Conclusie is dat op dit moment de binnenstadcommissie u nog niets concreets kan laten zien maar wel dat wij commissieleden veel plezier aan onze activiteiten beleven.

Frans Biersteker, Ben Snijders, Georges Schafraad

Boerderijencommissie

De Boerderijencommissie (verder BC) bestaat uit 10 personen. De leden komen in principe elke derde woensdag van de maand bij elkaar; in 2018 waren er echter slechts zeven bijeenkomsten, onder andere omdat Prismare tijdens de diverse schoolvakanties was gesloten. Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt.

Daarnaast is er een Kleine Commissie waarvan de leden zo mogelijk elke eerste donderdag van de maand bijeenkomen.

Beide commissies richten zich hoofdzakelijk op het verzamelen van allerhande schriftelijke, mondelinge en fotografische gegevens van huidige en voormalige boerderijen in de gemeente

Lonneker/Enschede. Deze gegevens vormen de basis voor de te vervaardigen boerderijbestanden voor onder meer de boeken uit de serie Boerderijen in Enschede.

In september 2018 zijn er taken in de BC herverdeeld, waarna Jan Oldenhof nu plaatsvervangend voorzitter alsmede contactpersoon van de Boerderijcommissie is. Een en ander om de voorzitter te ontlasten en de continuïteit van het werk van de Boerderijcommissie te garanderen.

Bij de contactfunctie hoort ook de intake en afhandeling (in samenwerking met de andere leden van de BC) van vragen; in de tweede helft van 2018 waren dat er 11.

De BC is in het afgelopen jaar enkele malen geconfronteerd met leden die zich door verschillende oorzaken, zoals ziekte, mantelzorg, oppassen op kleinkinderen, niet meer volledig konden inzetten voor de commissie. Alles bij elkaar verhoogt dit niet het tempo in de vervaardiging van Boerderijen in Enschede – deel 4 (Boekelo), te meer omdat het hier om een omvangrijke klus gaat.

Momenteel wordt gewerkt aan de beschrijvingen van zo'n 125 boerderijen in en rond Boekelo (waaronder enkele die al compleet zijn verdwenen). Diverse boerderijen, zoals die op het (vroegere) Hof te Boekelo, kennen een zeer complexe geschiedenis, hetgeen inhoudt dat er veel moet worden uitgezocht. Van een aantal boerderijen zijn de files deels al aangemaakt, maar we zijn we ook nog doende met het vergaren van informatie. Van zo'n 75 boerderijen is een (soms beknopte) basisbeschrijving nu gereed, meer dan eens dankzij aanvullingen in het verslagjaar.

De genealogische gegevens van de bewoners van die boerderijen zijn nu grotendeels compleet. Van de helft van de boerderijen zijn ook kadastragegevens voorhanden. In totaal zijn van 23 boerderijen en hun bewoners de gegevens nagenoeg compleet; inhoudelijk gereed zijnde files worden gecontroleerd op correcte lay-out en het gebruik van de Nederlandse taal.

De verschillende schrijvers van de boerderijbestanden hebben afspraken gemaakt over wie welke boerderij doet. De overige leden van de BC dragen elk op hun specialistisch vlak bij aan de totstandkoming van de bestanden. Het is nog onduidelijk wanneer het boek met de Boekelose boerderijen kan verschijnen, mede gezien de beperkte capaciteit aan schrijverstalent. Nieuw talent is ook daarom van harte welkom!

De twee commissieleden die het Enschedese stadsarchief door en door kennen voorzien de commissie van de broodnodige gegevens uit het Stadhuis.

In de BC is laatstelijk overlegd over hoe om te gaan met de aanscherping van de Privacywet, die bepaalt dat niet zelden schriftelijke toestemming noodzakelijk is voor publicatie van boerderijbestanden en/of foto's. Met het oog hierop is een formulier ontworpen.

Het digitaliseren van verschillende vrijgekomen gegevens rond het boerderijenonderzoek is dit jaar voortgezet. Tot slot mag niet onvermeld blijven dat wij veel gebruik maken van openbare gegevens die op het internet te vinden zijn, zoals bij Wie was Wie, het Twentebestand, Geobrowser Enschede, HisGIS en gerechtelijke archieven.

Jan Goolkate en Jan Oldenhof

Documentatiegroep

De werkzaamheden van de documentatiegroep laten jaarlijks hetzelfde patroon zien: het beheren van de bibliotheek (plm. 500 banden), de zorg voor het archief (globaal 700 op onderwerp ingedeelde mappen) en het beheren en uitbreiden van het fotoarchief. De SHSEL beschikt ook over een verzameling kadastrale en andere kaarten van Enschede en Lonneker.

Bovendien is het oud-archief van de SHSEL zelf onderdeel van onze collecties.

De documentatiegroep komt tweemaal per week bijeen in onze eigen ruimte in Prismare. De groep bestaat momenteel uit Henk Dikken, Harre Heinst, Harry van der Sleen en Kor Feringa.

Door de jaren heen is het mogelijk gebleken daar ook een aantal materiële attributen die met de geschiedenis van Enschede en Lonneker verbonden zijn blijvend ten toon te stellen. Foto's, affiches, voorwerpen uit de textielindustrie, bonkaarten uit beide wereldoorlogen en zo meer hebben hun plaats gevonden aan de wanden en in de vitrines. Het atelier in Prismare is daarmee althans visueel ook aantrekkelijk geworden voor bijeenkomsten, cursussen, e.d. van derden: er is altijd iets te zien. De opslagruimte in de gesloten wandkasten nadert echter de maximale capaciteit.

Met grote regelmaat krijgt de SHSEL pakketten boeken en tijdschriften over Enschede aangeboden uit de nalatenschap van overleden stadgenoten. Daaronder met name ook jubileumgeschriften van sportverenigingen, culturele instellingen, scholen, e.d. Dat geldt ook oude nummers van n Sliepsteen. Foto's uit vroegere jaren van schoolklassen, tijdens uitstapjes of familiebijeenkomsten hebben echter meestal als nadeel dat concrete gegevens over de afgebeelde personen ontbreken. Zij zijn daarom als documentatiematerieel minder geschikt.

Voor zover een en ander al in onze verzamelingen aanwezig is worden aangeboden boeken en tijdschriften overgedragen aan de publiciteitscommissie. Een enkel waardevol stuk wordt aangeboden aan het Stadsarchief dat over brandveilige opslagmogelijkheden beschikt.
Kor Feringa

Fotoverhalencommissie

De activiteiten van de fotoverhalencommissie in 2018 hebben vooral bestaan uit het verder uitwerken van de resultaten van de Hogelandexpositie en de vele nieuwe contacten die dat opleverde.

Ook kwamen er voortdurend nieuwe contacten en adressen bij de redactie.

Veel kwamen van contacten in de buurt, mensen die al een verhaal hadden op de expositie en veel van het Hogeland weten, kwamen met nieuwe contacten voor verhalen.

Onze Facebookpagina "Hogeland-Vroeger en nu" werd heel druk bezocht, en geplaatste foto's leidden ook weer tot nieuwe verhalen. In enkele gevallen hebben we foto's geplaatst waarover we onvoldoende materiaal hadden voor een verhaal, en meestal leverde dat dan wel weer contacten op om het verhaal geschikt te maken voor publicatie in het boek.

We hebben 2018 gevuld met het maken van verhalen, en hebben we naast de verhalen over panden en bedrijven ook een aantal thema's uitgewerkt die terugkomen in het boek. De redactie kwam met een vaste regelmaat bij elkaar.

In de zomer hebben de panelen van de expositie in het Lindenhof gehangen. In 2019 gaan ze ook naar de Posten.

2018 was voor de SHSEL een heel druk jaar. Meerdere leden van de fotoverhalencommissie waren ook volop betrokken bij andere SHSEL-activiteiten. Op bepaalde momenten was er daardoor wat minder tijd voor de fotoverhalen. In het laatste kwartaal kwam de vaart er weer goed in en naarmate de deadline dichterbij kwam, nam de druk toe. Zeker in de eerste twee maanden van 2019.

De vormgeving van het boek wordt geheel analoog aan het Deurningerstraatboek. Zelfde formaat, hard kaft, vergelijkbare kleurstelling, pagina-indeling en omslag. Het boek telt maar liefst 528 pagina's, ruim 200 meer dan het Deurningerstraatboek.

De gedachte hierachter is dat we daarmee de optie openhouden dat het op deze manier een serie kan worden. Binnen de commissie wordt daar al voorzichtig over nagedacht.

Op het moment dat U dit jaarverslag leest hebben we de officiële presentatie van het boek al achter de rug.

De fotoverhalencommissie bestond in 2018 uit de volgende leden:

Ingrid Astrego, Geert Bekkering, Jan Breteler, Jan Brummer, Gerard Hemelt, Cita Gaikema, Cees van der Velde en Ber van der Zee.

Jan Breteler

Historische Kring Glanerbrug

Het jaar 2018 mag voor de Historische Kring Glanerbrug gerust een topjaar worden genoemd. In november kwam ons tweede boek: "Nou vooruit, nog eentje dan" over de cafés aan weerskanten van de grens bij Glanerbrug uit. In een feestelijke setting werd op 20 november het eerste exemplaar van het boek aangeboden aan Patrick Welman, die samen met zijn broer Edwin onze Kring al jaren een warm hart toedraagt. Van de burgemeester van Gronau, Sonja Jürgens, kregen we op die 20e november een bijzonder paspoort met een bijzonder verhaal. De presentatie was een groot succes en dat belooft de verkoop van het boek ook te worden: in iets meer dan een maand tijd was de helft van de oplage al verkocht.

Een paar dagen na de presentatie, op 24 november werd de tentoonstelling in het kader van het gouden jubileum van de SHSEL in het Liberein locatie dr. Ariënhuis geopend. De tentoonstelling met als titel: "Een aspect met herinneringen" werd geopend door mw. T. Beimer een van de bewoners van het Ariënhuis en na het openingswoord door SHSEL-voorzitter Dick Buursink konden belangstellenden de tentoonstelling bekijken. De reacties van de vele bezoekers alsook die van de kant van de leiding van het Ariënhuis waren zonder uitzondering positief.

In 2018 hebben we meermalen contact gehad met onze collega's van de Heimatverein Epe. Samen bezochten we het gemeentearchief van Gronau en samen ook bezochten we de oude "Schnappsbrennerei" van Viefhues aan de grens. Op zaterdag 1 september waren we met een delegatie aanwezig op het grote jubileumfeest van de Heimatverein Epe. Dit 25-jarig jubileum werd - naar goed Duits gebruik - gevierd in een grote feesttent. Vertegenwoordigers van Epe waren op hun beurt aanwezig op een gezellige middag in ons eigen onderkomen en op de avond waarop ons boek werd gepresenteerd. Het is de bedoeling om de bestaande contacten zowel met Epe alsook met het archief van Gronau aan te houden en daarin te blijven investeren.

In 2019 zullen we via Facebook, de Grensstreek en onze eigen website regelmatig nieuwe berichten en verhalen posten die hopelijk ook weer stof voor nieuwe verhalen zullen opleveren. Daarnaast hebben we ook de wens uitgesproken om de band met de SHSEL actiever te gaan onderhouden. Voorzichtig wordt al gedacht aan het onderwerp voor een derde boek en dat zou dan kunnen gaan over het onderwijs in Glanerbrug. En ook in 2019 zal een van onze leden mede op verzoek van de SHSEL de kapel bij het vm. Dolphiaklooster blijven bijhouden. Aan ambities en plannen geen gebrek, wel aan nieuwe leden voor onze groep. We hebben op diverse manieren geprobeerd om versterking van de HKG te bewerkstelligen, maar tot heden zonder resultaat. Het zal ook in 2019 een uitdaging blijven om daar werk van te maken.

Joop Kwakman

Jubileumcommissie

De in september 2017 ingestelde jubileumcommissie had tot taak om een aantal activiteiten op touw te zetten om de viering van het 50-jarig jubileum van de Historische Sociëteit luister bij te zetten en onder de aandacht te brengen. De zeven koppige commissie bestond uit Frank van Nieuwenhuijsen, Georges Schafraad, Gerard Hemelt, Jan ter Haar, Nico Mol, Paul Snellink en Jan Brummer.

Veel ideeën passeerden de revue en uiteindelijk heeft het geresulteerd in de volgende acties:

- Het laten herdrukken van een plattegrond van Enschede uit 1907. Deze is samen met een transparante 2018 versie in een (verzend)koker verpakt te koop aangeboden voor € 9,95. Sliepsteenabonnees betaalden € 6,95.

- Het organiseren van presentaties in verschillende stadsdelen, Pathmos, Velve-Lindenhof, Kuipersdijk-Getfert-Varvik, Enschede Noord en Zuid, Zeggelt-Boddenkamp-Lasonder en in Lonneker. In Glanerbrug werd in samenwerking met de Historische Kring een expositie opgezet in de hal van Zorgcentrum Liberein.

- Tijdens de drukbezochte jubileumavond op 31 oktober werd een twaalf pagina's tellende jubileumkrant gepresenteerd. Deze bevat authentieke nieuwsberichten uit 1968, het jaar van de oprichting van onze sociëteit. Onze dank en waardering gaat uit naar Peter Geul die van ruim honderd losse berichten een erg aantrekkelijke en leesbare krant heeft gemaakt. Tevens dank aan het Historisch Centrum Overijssel in Zwolle waar wij de originele kranten van toen mochten scannen.

- De kroon op ons jubileumjaar is de op 22 januari jl. gepresenteerde Enschede app. Waarmee 64 panden/locaties in het centrum van Enschede op de mobiele telefoon bekeken kunnen worden. Elke locatie wordt beschreven en kan men een keuze maken uit vier antwoorden op een gestelde vraag. In eerste instantie bedoeld om de jongeren in onze gemeente meer bij de historie van de stad te betrekken, maar al snel bleek dat de app, inmiddels door velen geïnstalleerd, niet leeftijdgebonden is. Door een financiële ondersteuning van zowel de Gemeente Enschede als van het Binnenstad- budget kon er, speciaal voor buitenlandse toeristen en studenten tevens een Duits- en Engelstalige versie gemaakt worden.

De belangstelling en waardering voor deze acties waren overweldigend. Ook de pers, TC Tubantia en TV Enschede, hebben hier de nodige aandacht aan besteed. Dit alles heeft er mede toe bijgedragen dat ons kwartaalblad 'n Sliepsteen zich mocht verheugen in ruim 250 nieuwe abonnees.

Jan Brummer

Loakstenen- en begraafplaatsencommissie

Onze eerste activiteit dit jaar was het gehoor geven aan het verzoek van het Kadaster zoveel mogelijk namen in te vullen op een toponiemenkaart van de gemeente Enschede. Op deze kaart hebben wij alle aanwezige markestenen aangegeven.

Vervolgens hebben we de plannen om markestenen op het voormalige vliegveld Twente te herplaatsen verder uitgewerkt. Het plaatsen is dit jaar niet meer gelukt helaas, maar vindt plaats in 2019. Wel hebben we samen met de landgoedeigenaar, de heer H. Kok en de terreinbeheerder, in november de **Hooge Boekelersteen** kunnen plaatsen met infobordje.

Ook hebben we dit jaar voorbereidingen getroffen voor het weer terugplaatsen van nog een aantal andere verdwenen markestenen, namelijk:

- De **Breiderpaal**. Hiervoor zijn we op bezoek geweest bij de Historische Kring Boekelo, Usselo, Twekkelo in het portiershuisje van de stoomblekerij in Boekelo. We willen dit graag samen met hen aanpakken omdat de locatie van de paal in Boekelo ligt. Dit project loopt nog.

- **Steen bij Pallas**: deze steen krijgt een nieuwe plek aan de Schoppenweg. Dit is niet de oorspronkelijke plaats maar hij ligt wel op de markegrens. Hier willen we de Oalde gemeente Weerselo ook bij betrekken want dat zijn onze grensburen in dit geval. Deze steen zal in maart 2019 onthuld worden.

- De **Steen aan de kamp in het veld**: de stadsdeelbeheerder heeft positief gereageerd op ons verzoek een zwerfkei aan de Vosbultweg aan te merken als markesteen en er een bordje bij te plaatsen. We hebben contact gehad met de vorige bewoonster van de woning bij de steen en die vertelde dat haar (overleden) man deze in de jaren tachtig geplaatst heeft om te voorkomen dat auto's de bocht te krap namen... Dit komt ons nu dus prima van pas. Behalve de buurtbewoners willen we ook de werkgroep Glanerbrug van de SHSEL en de Historische Kring Losser bij de onthulling in 2019 betrekken.

Verder hebben we in december de veel besproken teruggevonden rijkswapensteen een mooie plek bij de voormalige grensovergang Sandersküper gegeven. In mei 2019 gaan we hem officieel onthullen en willen daar een waar festijn van maken, samen met onze Duitse partners, de Heimatverein Alstätte en de Schützenverein Brook.

Ook hebben we afgelopen zomer een nieuwe Wigboldroutefolder uitgebracht. Om dit feit extra onder de publieke aandacht te brengen hebben we een drietal georganiseerde wandelingen gehouden onder begeleiding van deskundige gidsen uit onze eigen werkgroep op een aantal zondagen: 29 juli, 12 augustus en 26 augustus. De drie wandelingen met publiek waren een groot succes met een totale opkomst van 55 deelnemers. Waarschijnlijk gaan we dit in 2019 herhalen. Bart Jansen is in september tot onze commissie toegetreden en hij heeft zijn waarde o.a. al bewezen bij het werven van leden tijdens deze wigboldwandelingen.

Buiten de vernieuwde Wigboldroutefolder willen we ook een nieuwe folder maken voor de fietsroute 'Poal tot poal' langs de rijksgrens. De oude versie maakte gebruik van sms-berichten, bij de nieuwe versie worden QR-codes ingezet. Dit proces bevindt zich in ver gevorderd stadium en zal in 2019 uitgerold worden.

Erg druk zijn we geweest met het verder ontwikkelen van de fietsroutes langs onze vijf marken. Ook hiervan willen we volgend jaar fraaie routeboekjes gaan uitgeven. Harry en Wilma zijn in juli te gast geweest in het radioprogramma Natuurlijk Enschede, bij Jan Oostindië en in het radioprogramma Weekend Enschede van 1Twente en hebben onze routes uitgebreid aangeprezen.

We hebben al deze routes in de wandel- en fietsapp van Landschap Overijssel bijgewerkt en ook beschikbaar gemaakt op de SHSEL-website.

Ook hebben we dit jaar weer een aantal veldtochten gehouden langs een aantal markegrenzen en de rijksgrens om de toestand van de bestaande markeringen en infoborden te inspecteren en locaties te bekijken waar we eventueel nog markeringen zouden kunnen aanbrengen. Waar nodig zijn reparaties aan infoborden uitgevoerd en QR-code plaatjes aangebracht.

Over de begraafplaatsen kunnen we melden dat we dit jaar weer hebben meegedaan aan de halfjaarlijkse schoonmaakochtend op het Boerenkerkhof. Verder hebben we contact gehad met de ontwikkelaars van de te realiseren natuurbegraafplaats op Christinalust. We hebben deze mensen attent gemaakt op de cultuurhistorische elementen (een markesteen, de markegrens en een spoordijk) die zich op het bewuste terrein bevinden. Afgesproken is dat we t.z.t. betrokken worden bij de plannen zodat er een juiste inpassing gemaakt kan worden van deze objecten.

Tenslotte hebben we op 23 november als eerste commissie een goed bezochte sociëteitsavond verzorgd, waaraan alle leden hun steentje hebben bijgedragen.

Harry van der Sleen.

Monumentencommissie

Voor ons was het jaar 2018 een herhaling van zetten, inderdaad een jaar met “ups en downs”.

V.w.b. de bezetting kunnen we niet anders dan tevreden zijn, nog steeds dezelfde 6 personen, te weten: Paul van Wijk (vz), Ben Breteler, Nico Buurman, Thomas Metscher, Dirk Korte en Cees van der Velde (secretaris).

Allemaal zeer betrokken bij het erfgoed en besteden dan ook (zeer) veel tijd aan de verschillende zaken, die op ons afkomen, of nieuwsgierig naar zijn, om als het nodig mocht zijn tegen in verweer komen, of in de voor ons goede richting te dirigeren.

Wat dit jaar een zeer duidelijke vooruitgang is, is de samenwerking met vooral de andere erfgoedorganisaties, georganiseerd in de FEE. Met name de regelmatige vergaderingen zijn zeker belangrijk, zodat we van elkaar weten waar we mee bezig zijn en eventueel elkaar behulpzaam kunnen zijn.

De FEE, is dan ook een forum, dat steeds vaker in de media genoemd wordt.

Wat nog belangrijker is, is dat we steeds meer serieus worden genomen en worden gewaardeerd. Door gezamenlijk naar buiten te treden, bijvoorbeeld door het bezoeken van raadsvergaderingen van de gemeente en contacten te leggen met de gemeenteraad en wethouders, komt er hopelijk ook steeds meer aandacht en bekendheid voor ons en ons erfgoed in onder andere de media.

Om tenslotte enkele bekende en minder bekende zaken te noemen waar we ons het afgelopen jaar mee hebben bezighouden en nog steeds mee bezighouden:

1. De Ambachtsschool aan de Boddenkampsingel: graag wilden we de oude conciërgewoning aan de Boddenkampstraat behouden, als een der laatste in Nederland. Vooralsnog ziet het ernaar uit, dat dit niet lukt, gezien de plannen van de investeerder(s), parkeergelegenheid heeft voorrang.

2. De BATO aan de Perikweg: ook hier hadden we meer van verwacht, echter met name door o.i. enkele fouten gemaakt in het verleden door de gemeente Enschede en stugheid van de nieuwe eigenaar en investeerder(s) ziet het ernaar uit, dat dit project als erfgoed is verloren.

Let wel, we willen/hoeven niet in een museum te wonen, maar enkele elementen uit het verleden om ons erfgoed te herinneren kan alleen maar een goede zaak zijn.

3. Ook zijn wij en mensen uit enkele andere commissies op verzoek van de gemeente Enschede bezig om het Bestemmingsplan van het Getfert, Perik en Hogeland noord op nieuw in kaart aan het brengen. Een werk, dat ca. 1x/10 jaar moet worden gedaan. Dit is al met al redelijk tijdrovend en bevindt zich in een afrondende fase.

4. De Coberco, de voormalige melkfabriek op de hoek Kottendijk/Raiffeisenstraat. Hier zal een mooi project ontstaan, waar wonen en werken goed tot uiting zal komen. Toch zitten er bepaalde elementen in, die we graag anders zagen. Denk hierbij aan het gebouw aan de Raiffeisenstraat, waar theater Mystiek is ondergebracht. Deze zouden we graag behouden.

5. De Drinkkeet aan de Windmolenweg, vlak voor het industrieterrein de Marssteden aan de linkerkant. Voor dit oude gebouwtje was van meerdere kanten best wel belangstelling, toch is het in een mum van tijd op een stil en onverwacht moment afgebroken en er is niets meer van te vinden.

6. Verder zijn er investeerders binnen onze stad, die weinig of geen belang hebben bij erfgoed. Dit wetende is het zaak om constant de vinger aan de pols te houden en in zo'n geval snel te reageren.

7. De moskee aan de Atjehstraat met ernaast gelegen woning mag zeker niet ontbreken in deze opsomming. Na een nogal roerige aanloopperiode is het nu zover, dat de moskee binnen enige tijd zo goed als zeker de status krijgt van Gem. Monument. De naastgelegen woning krijgt de benaming “karakteristiek”, hetgeen een goede bescherming biedt tegen sloop of niet geoorloofde verbouwingen. Dit was overigens een mooi voorbeeld van samenwerking van de gemeente Enschede met de erfgoedorganisaties (FEE).

8. Een ander project, dat wij en ook anderen binnen de SHSEL en daarbuiten (FEE) proberen te realiseren, is een zogenaamd Lapidarium. Dit is nog in een vroeg stadium, maar vergt toch van enkelen van ons de nodige tijd in deze aanvangsfase.

In ons geval is een lapidarium een muur, van redelijke afmetingen, welke in grootte kan worden aangepast, waarop weer oude herdenkingsplaquettes, gevelstenen e.d. als verzameling kunnen worden getoond. Het zou een verrijking kunnen zijn voor Enschede.

9. Herbestemming van kerken. Heden ten dage een belangrijk onderwerp, gezien de leegloop van kerken. Wij zien het ook als onze taak hier ruime aandacht en de nodige ondersteuning aan te geven, zodat deze veelal oude, maar vooral karakteristieke gebouwen als erfgoed kunnen blijven bestaan. In vele gevallen zal er in overleg met verschillende partijen moeten worden overlegd, ook dit vergt de nodige tact, expertise en tijd.

10. De Madoeraschool. Dit project loopt al enige tijd, want deze investeerder/eigenaar doet veel in eigen beheer. Nu zit er redelijk schot in de (ver)bouw. Zoals het zich laat aanzien wordt de karakteristieke waarde behouden en waar wij denken, dat er iets zou moeten/kunnen worden bijgestuurd, gaan we in gesprek om eventueel tot een oplossing te komen.

Het is de bedoeling, dat de voormalige school wordt verbouwd tot een instelling voor mensen, die 24-uurszorg nodig hebben.

11. Het boek over het Hogeland. Dit boek heeft al de nodige aandacht gekregen en er wordt door veel mensen naar uitgekeken. Ook hier zijn mensen van verschillende commissies tijdens druk mee. Zeer tijdrovend, maar ook dankbaar en interessant werk, dat zich in een min of meer afrondende fase is.

12. ROC-Mozaïek. Dit project is nu na enige tijd tot een goed einde gekomen met de uiteindelijke plaatsing in het Openluchtmuseum te Ootmarsum.

13. Naar aanleiding van de Nationale Archeologie Dagen heeft Paul van Wijk, onze voorzitter en tevens amateurarcheoloog, op zaterdag 13 oktober 2018 geregeld, dat Dick Schlüter een archeologielezing heeft gegeven over: vier bisschoppelijke burchten en de wachttorens in Twente. Dit alles vond plaats in een redelijk goed gevulde zaal in de gemeentelijke bibliotheek aan de Pijpenstraat.

14. MST-kapel/museum. Twee zaken waar we onze aandacht aan besteden, maar vooral de kapel en daaraan gekoppeld het nonnenklooster. De kapel is naar alle waarschijnlijkheid redelijk tot goed beschermd door de verschillende regelingen binnen de gemeente, maar het klooster vergt de nodige aandacht en overleg. Maar ook hier kunnen we niet zonder de steun van andere erfgoedorganisaties en gemeente. Het MST-museum in de "paperclip" aan de Haaksbergerstraat is onlangs officieel geopend en is dus een afgerond project.

15. Het Teesinkbos. Deze bungalowwijk in Boekelo bevindt zich in een fase, die buiten ons bereik ligt en staat nu op de nominatie om beschermd te worden middels de status Gemeentelijk Monument als bungalowwijk.

16. De schikgodinnen, deze beeldengroep uit de textieltijd van Van Heek, zal t.z.t. aan de ingang geplaatst worden van het nieuw te bouwen wijkje aan de Lage Bothof.

17. De SHSEL-Erfgoedprijs. Deze tweejaarlijkse prijs is dit jaar voor het eerst uitgereikt op de jaarvergadering, nadat BijOnt is aangewezen als winnaar met hun project "De Gouden Bocht" aan de Ripperdastraat.

18. Plaquette van Van der Loeff. Deze plaquette is uit de oude locatie van Wegener aan de Hogelandsingel door ons verwijderd en weer aangeboden aan Wegener. De plaquette zal daar door ons ook weer geplaatst worden in het historische balengebouw aan de Lonnekerspoorlaan op het Roombeek.

19. Boek textielverleden. Ook in het jaarverslag over 2017 is dit gemeld en zijn hier nog steeds mee bezig. Steeds komen hier nog nieuwe gegevens boven water, die, naar wij menen, mee moeten worden genomen in dit werk.

Ondanks deze redelijk lange lijst, zijn er ongetwijfeld nog meer zaken geweest of zelfs nog actueel. Evenals afgelopen jaar zullen we ook het komende jaar weer alle energie steken in het controleren, bewaken en verbeteren van ons erfgoed.

Cees van der Velde.

Promotiecommissie

In dit jubileumjaar van de stichting is ook de promotiecommissie erg druk geweest. Vooral de bijeenkomsten in de wijk, georganiseerd door de jubileumcommissie, heeft voor de promotiecommissie voor veel drukte gezorgd. Bij al deze activiteiten hebben we veel nieuwe leden kunnen werven, oude Sliepstenen en andere boeken en plattegronden kunnen verkopen.

De volgende locaties hebben we daarbij bezocht: Pathmoschool, Lumen in de Velve, Zuiderspeeltuin, Dorpshuis Lonneker, de jubileumviering in Prismare, bij Emos, de Noorderkerk aan de Lasondersingel en de Magneet in de Wesselerbrink.

Zelf heeft de promotiecommissie achter kramen gestaan met veel informatie over de Historische Sociëteit op een markt in Roombeek, de Tetem, op monumentendag in het stadhuis, in verzorgingshuis Tweekelerveld, de Uitdaag in Prismare, de Landdag in Ledeboerpark en op de 55+ beurs. Daarnaast heeft de promotiecommissie 2 keer een boekenbeurs georganiseerd op 21 september en op 19 november. De eerste boekenbeurs heeft niet zoveel opgeleverd, maar de tweede boekenbeurs liep als een trein. Op die vrijdagmiddag hingen ze er met de benen uit in onze ruimte in Prismare, zo druk was het.

Belangrijk is dat de beurs vooral tweedehands boeken over Enschede, Twente en Overijssel aanbiedt en geen algemene boeken meer. Bij het innemen van boeken voor een nieuwe boekenbeurs zal de promotiecommissie zich hiertoe beperken.

Tijdens al deze bijeenkomsten heeft de promotiecommissie ruim 70 nieuwe leden ingeschreven, meer als 400 Sliepstenen verkocht, 27 boeken over Dirk van der Meer, 7 boerderijboeken deel 3, 48 kokers met de plattegrond van 1907 en 34 jubileumkranten uit het jaar 1968.

De promotiecommissie heeft bij al deze activiteiten heel veel ondersteuning gehad van andere vrijwilligers van de historische sociëteit, om de kramen op te zetten, alle klaar te zetten, de kramen te bemensen en te helpen bij de verkoop en bij het geven van informatie en advies over de SHSEL en daarna te helpen bij het opruimen van de kramen. Zonder deze ondersteuning van vele leden van de Historische Sociëteit zouden we het niet kunnen klaren en zijn we hen zeer erkentelijk voor ieders vrijwillige medewerking.

In de zomer heeft Bart Jansen van de promotiecommissie bij de 3 Wigboldwandelingen op het eind van de wandeling 13 nieuwe leden kunnen werven.

Eind december is de promotiecommissie bij elkaar geweest om dit jubileumjaar te evalueren. In deze bijeenkomst hebben we een nieuwe taakverdeling afgesproken. Ben Broen heeft enkele taken doorgeschoven naar Henk Dikken en Bart Jansen. Ben Broen houdt als voorzitter het overzicht op het reilen en zeilen van de commissie. Bart Jansen zal de mail en de verslagleggingen verzorgen. Henk Dikken houdt de financiën bij van alle verkopen van boeken en Sliepstenen en dergelijke. En tenslotte is Margien Velthuis als vierde commissielid mede actief op momenten dat de commissie vanachter een kraam reclame maakt voor de activiteiten van de Historische Sociëteit in de stad.

Ook het komende jaar wil de promotiecommissie regelmatig weer een beroep doen op vrijwilligers voor hulp en ondersteuning bij het bezetten van de kraam op verschillende plekken in de stad.

Wil je als lid/donateur van de Historische Sociëteit ook een keer meehelpen, laat het dan weten aan een van de leden van de promotiecommissie.

Bart Jansen

'n Sliepsteen

De 'Sliepsteen'-redactie bleef dit jaar klein van omvang, een prima vaste kern. Ingrid Astrego trad toe. Verdere uitbreiding van de redactie zou niet slecht zijn.

Ook in 2018 werd gezorgd dat de vier edities van 'n Sliepsteen (nummers 133 tot en met 136) met de bekende regelmaat aan het einde van elk kwartaal verschenen. In de nieuwe opmaak met Manon Brummer, kregen we veel ongevraagde waardering. Heel on-Twents, maar ook heel welkom. Daarbij speelde natuurlijk ook een rol dat we nu geheel in kleur drukken.

Piet de Wit verzorgde de distributie van 'n Sliepsteen voor de losse verkoop. Jan Brummer zorgde via Facebook voor mooie publiciteit voor 'n Sliepsteen. Dit jaar hield de stroom van (mogelijke) nieuwe artikelen voor 'n Sliepsteen aan. Dat leverde weliswaar veel werk voor de kleine redactie op, om die artikelen in de geschikte vorm te brengen, maar het betekende ook dat we sommige schrijvers moesten zeggen dat hun bijdrage niet heel snel geplaatst kon worden.

We konden dit jaar regelmatig iets plaatsen over het gebied rondom de stad Enschede.

De redactie werkte graag samen met andere cultuurhistorische organisaties. Artikelen werden uitgewisseld met het kwartaalblad 't Inschrien van de Oudheidkamer Twente. Ook de samenwerking met het Stadsarchief Enschede werd intensiever.

Afgelopen jaar werd er in 'n Sliepsteen regelmatig aandacht besteed aan het 50-jarig bestaan van de SHSEL. Dat was ook 'andersom' het geval. De SHSEL had vele activiteiten in de wijken, wat ook veel nieuwe abonnees opleverde en mensen die oude foto's en verhalen aanboden.

We hadden weer een grote variatie aan artikelen in 'n Sliepsteen. Daarbij probeerden we meer korte artikelen te plaatsen, omdat die meestal het eerst gelezen (en gewaardeerd) worden. In het voorjaarsnummer stond een langer artikel over de 120-jarige Tubanters (voetbal) en over de machinefabriek De Bruijn (Enschede was niet alleen een textielstad). Een artikel in het zomernummer over de Spaanse Griep werd regionaal overgenomen door andere bladen, met andere accenten. 'n Sliepsteen speelde ook dit jaar een rol bij (potentiele) monumenten, zoals het bungalowpark Het Teesinkbos, het vliegveld Twente en kleine monumenten. In het decembernummer stond er een artikel in over de zeer bekende zaak van Stolker, die helaas stopte. Een verhaal van de Enschedese detectiveschrijver Claus Brockhaus werd gepubliceerd ter voorbereiding van het verschijnen van het boek over het Hogeland (4 april 2019). Niet iedereen begreep dat het fraai door Margaret Brummer geïllustreerde verhaal voor een flink deel was gebaseerd op fantasie.

De redactie vergaderde in 2018 acht keer. Er was steeds een bijeenkomst om de eerste opmaak van het komende nummer te beoordelen, eentje om het nummer te evalueren en om het volgende nummer voor te bereiden. Daarnaast werden uiteraard de reacties van lezers besproken en werd de planningsagenda geactualiseerd. Praktische zaken als het beoordelen, verbeteren en aanvullen van ingekomen artikelen werden volledig via e-mail geregeld.

Geert Bekkering

Financieel jaarverslag

Het jubileumjaar is afgesloten met een verlies van in totaal € 7.767,00. Zonder de kosten van het 50-jarig jubileum (€ 15.817,00) zou het resultaat uitgekomen zijn op een positief resultaat van € 8.050,00.

De totale baten zijn hoger dan in de begroting was opgenomen. Dit betreft vooral incidentele baten door de uitgifte van het Kroegenboek door de Historische Kring Glanerbrug en subsidies en overige baten ten behoeve van diverse projecten. Mede dankzij deze subsidies en overige baten konden in 2018 de rails en de muurschildering aan de Buurserstraat gerealiseerd worden, is de app Historische gebouwen Enschede ontwikkeld en is de vernieuwde folder met de Wigboldroute uitgegeven. Voor het project Digitaal verleden is een gift ontvangen van € 3.015,00.

Bij de lasten zijn de kosten voor de activiteiten in het kader van het jubileum opvallend. Deze jubileum kosten waren niet in de begroting opgenomen. Behalve de kosten voor de officiële jubileumviering betreft dit kosten voor de wijkpresentaties en de uitgiften van een historische plattegrond van Enschede en de jubileumkrant. Verder zijn kosten gemaakt voor de ontwikkeling van de app Historische gebouwen en de folder met de Wigboldroute. De afwijkingen ten opzichte van begroot bij de HKG en het beheer erfoed betreffen kosten voor het Kroegenboek en de het project Buurserstraat waar ook baten tegenover staan. Voor het project Digitaal verleden zijn in 2018 nog geen kosten gemaakt. Het bedrag wordt daarom op de balans gezet ter dekking van toekomstige uitgaven.

Voorstel bestemming onverdeeld exploitatiesaldo:

€ 3.015,00 ten gunste van het fonds Digitaal verleden.

€ 5.035,00 ten gunste van het Publicatiefonds.

-€ 750,00 ten laste van de reserve lustrum.

-€ 15.067,00 ten laste van het te Lintelofonds.

RESULTATENREKENING 2018			
	<i>real. 2018</i>	<i>begr.2018</i>	<i>real. 2017</i>
BATEN			
contributies	29.404	29.400	28.958
losse verkopen (Sliepsteen en boeken)	3.043	1.250	2.976
advertenties Sliepsteen	2.460	1.980	2.095
cursus geschiedenis Enschede			240
giften	1.309		63
inkomsten HKG	7.918	800	800
overige baten	9.317	1.000	
subsidies	6.949		
rente bankrekeningen	13	150	120
	60.413	34.580	35.251
LASTEN			
Sliepsteen			
drukwerk	6.006	6.800	8.084
opmaak	6.848	6.850	6.673
verzending	4.698	4.000	4.336
vergoeding auteurs	476	1.000	-
	18.028	18.650	19.093
Overige kosten			
huur prismare	3.730	3.510	3.475
societeit	1.369	500	1.484
werkgroepen		500	
monumentencommissie	77		610
promotiecommissie	148		707
Hist. Kring Glanerbrug	8.318	1.200	1.085
Jubileumcommissie	19.899		
algemene kosten	2.675	600	1.263
bureaunkosten	1.952	2.175	2.274
ict	677	5.000	603
ontwikkeling website		1.000	
beheer erfgoed	9.755	750	612
overige kosten	873		999
afschrijvingen	679	575	586
	50.152	15.810	13.699
	68.180	34.460	32.792
Resultaat	-7.767	120	2.459

BEGROTING 2019		
	<i>begr. 2019</i>	<i>begr.2018</i>
BATEN		
contributies	32.000	29.400
advertenties Sliepsteen	2.235	1.980
losse verkopen (Sliepsteen en boeken)	2.000	1.250
boek Hogeland	36.500	
cursus geschiedenis Enschede	500	0
giften	400	
inkomsten HKG	800	800
overige baten	1.000	1.000
subsidies		
rente bankrekeningen	15	150
	75.450	34.580
LASTEN		
Sliepsteen		
drukwerk	7.100	6.800
opmaak	7.700	6.850
verzending	6.900	4.000
vergoeding auteurs	500	1.000
	22.200	18.650
Overige kosten		
huur prismare	3.750	3.510
societeit	3.000	500
werkgroepen	500	500
monumentencommissie		
promotiecommissie		
Hist. Kring Glanerbrug	1.200	1.200
Jubileumcommissie		
boek Hogeland	16.200	
algemene kosten	1.300	600
bureaunkosten	2.274	2.175
ict	1.000	5.000
ontwikkeling website		1.000
beheer erfgoed	1.500	750
overige kosten	900	
afschrijvingen	900	575
	32.524	15.810
	54.724	34.460
Resultaat	20.726	120